

Amit az ügyfélazonosításról tudni kell!

A közelmúltban többen kérdezték, milyen eljárást kell követniük a pénzügyi szervezeteknek ügyfeleik azonosítása során és milyen okmányokkal igazolható a személyazonosság. Kifogásolták, hogy a pénzügyi intézmények egy része belső szabályzataira hivatkozva az ügyfelektől személyazonosságuk igazolására nem fogad el a személyazonosító igazolványon kívül más érvényes hatósági igazolványt.

Az alábbiakban röviden tájékoztatjuk az ügyfeleket a pénzmosás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó szabályok alapján, valamint az attól függetlenül végzett ügyfél-azonosítás során is alkalmazandó szabályokról.

1. Azonosítás a pénzmosás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó szabályok alapján

A pénzügyi szervezet - *a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról* szóló 2007. évi CXXXVI. törvény rendelkezéseinek megfelelően - az ügyféllel történő üzleti kapcsolat létesítésekor (és meghatározott egyéb esetekben) köteles az ügyfél, annak meghatalmazottja, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő azonosítását elvégezni.

Az azonosítás az említett személyek személyazonosságáról való meggyőződés a törvényben meghatározott okiratok alapján, továbbá a tételesen meghatározott adatok írásban történő rögzítése.

Az azonosításhoz szükséges okmányok természetes személy esetén

- *a belföldi természetes személy* személyazonosító igazolványa (személyi igazolványa) és lakcímet igazoló hatósági igazolványa, vagy útlevele és lakcímet igazoló hatósági igazolványa,
- *külföldi természetes személy* esetében útlevele, személyi azonosító igazolványa (feltéve, hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít) vagy érvényes tartózkodási engedélye,
- *14. életévét be nem töltött természetes személy* esetében személyi azonosítót igazoló hatósági igazolványa vagy útlevele, diákigazolványa.

Jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személyeknek az előző pontban megjelölt okirataik bemutatásán túlmenően be kell mutatni azt az okiratot, amely igazolja, hogy

- *a belföldi gazdálkodó szervezetet* a cégbíróság bejegyezte, vagy a bejegyzési kérelmét benyújtotta;
- *az egyéni vállalkozó* adószámmal rendelkezik, illetőleg az adóhatósági bejelentkezési kérelmét benyújtotta,
- *más belföldi jogi személy esetén* - ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges - a nyilvántartásba vétel megtörtént, illetőleg a nyilvántartásba vétel iránti kérelmét benyújtotta,
- *külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet* esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént.

A cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatóságához vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet társasági szerződését (alapító okiratát, alapszabályát) kell az azonosításhoz bemutatni.

2. Egyéb esetben milyen személyi okmányok kérhetők?

a. Személyazonosság igazolása

Általános szabályt rögzít a *polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény* 29.§ (4) bekezdése, amely alapján a polgár személyazonosságát - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a polgár *nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, arcképét, valamint sajátkezű aláírását*. E feltételeknek jelenleg a személyi igazolvány, az útlevél és az új típusú, kártya formátumú (2001. január 1-jét követően kiállított) vezetői engedély felel meg.

Az előzőeknek megfelelő adattartalmú érvényes hatósági igazolvány bemutatása esetén, személyazonosítás céljából - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.

A személyazonosításra alkalmas okmányok körére vonatkozó jogszabályi összhang megteremtése érdekében folyamatban van a *penzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény* módosítása. A módosítás hatályba lépését követően az új típusú, kártya formátumú vezetői engedély is elfogadható lesz a személyi adatok igazolására.

A fentiek értelmében a pénzügyi szervezetek jelenleg akkor járnak el helyesen, ha lehetővé teszik, hogy a belföldi természetes személy útlevelének és lakcímét igazoló hatósági igazolványának együttes bemutatásával is igazolhassa adatait az azonosítás során.

b. Egyéb adat, tény, körülmény igazolása

Az ügyfelek azonosítását nem szabad összetéveszteni azzal az esettel, amikor a pénzügyi szervezet nem személyazonosítás céljából, hanem a pénzügyi szerződés megkötéséhez szükséges más adat, tény vagy körülmény igazolása érdekében kívánja meg ügyfelétől meghatározott okmány, egyéb irat bemutatását.

Példa erre, hogy a lakáscélú állami támogatások igénybevételi feltételeinek ellenőrzése során a folyósító hitelintézetnél az életkort a személyi igazolvány vagy születési anyakönyvi kivonat bemutatásával kell igazolni. Ugyanilyen példaként említhető, amikor a pénzügyi szervezetek üzletszabályzataikban szerződéskötési feltételként kötik ki egyéb okmányok bemutatását, például fogyasztási hitelkérelem benyújtásakor közüzemi díjszámlák csatolását. Az ügyfél-azonosítás fenti szabályai nem érintik a képviselőre való jogosultság igazolásának adott szolgáltatónál alkalmazott menetét sem, amelyben e jogosultság igazolására további okiratok bemutatása írható elő.

Felhívjuk végül a figyelmet arra, hogy a pénzügyi piac szigorú azonosítási szabályait elsősorban a pénzügyi szerződések magasabb kockázatai magyarázzák. Mivel e rendelkezések

célja végső soron a teljes pénzügyi rendszer kockázatainak csökkentése, közvetve minden ügyfél, azaz valamennyiünk érdekeit szolgálják.